

NOVI SLOVAR SODOBNEGA SLOVENSKEGA JEZIKA: NA PREPIHU LEKSIKOGRAFSKIH PRAKS

Mojca Šorli

Samostojna raziskovalka in leksikografinja, Ljubljana

UDK 811.163.6'27:811.163.6'374.81

Po številnih razpravah o tem, kakšen novi slovar potrebujemo govorci slovenščine, v katerih prihaja do izrazitih razhajanj znotraj stroke, lahko morda odgovore na vsaj nekatere (meta)leksikografske dileme poiščemo v prvem kolaborativnem slovarju slovenščine *Razvezani jezik*. V prispevku skušamo utemeljiti potrebo po sporazumevalno-pragmatični usmeritvi leksikografskega opisa s praksami samih uporabnikov-avtorjev.

slovar sodobnega slovenskega jezika, kolaborativni slovar, družbeni pomen, pomenski opis, pragmatika

Following a heated debate on what kind of a new Dictionary of Standard Slovene is needed by Slovene speakers, a debate that has demonstrated a strong divergence of opinion within the profession, it may be possible to find answers to at least some (meta)lexicographical dilemmas in the first collaborative dictionary of Slovene, *Razvezani jezik*. In the present article, an attempt is made to justify the need for pragmatically aware lexicographical descriptions with the help of practices adopted by the users/authors of *Razvezani jezik*.

dictionary of contemporary Slovene, collaborative dictionary, public meaning, meaning description, pragmatics

»Toda zadnjič si govoril o uboštву in ker sem se od tebe navzel neumne navade, da v slovarju iščem besede, ki odmevajo v meni, sem seveda poiskal besedo ubog.«

»In?«

»Pisalo je: reven, beden; nesrečen; majcen; skop, pičel. In veš kaj, meni nenadoma zveni vse enako.«

»Poglejva,« je rekel Bajsi, ki je v rokah že držal slovar. »Tukaj piše še: trpeč, pomilovanja vreden.«

Morda zdaj besedo lahko bolje razumeva,« je nadaljeval. »Ubog je tisti, ki nečesa nima oziroma misli, da nima tistega, kar najbolj potrebuje. Tisti, ki potrebuje to, česar nima, da bi prenehal biti nezadovoljen. Tisti, ki noče ničesar dati, ker bi imel rad vse zase. Nesrečnik, ki ne zmore videti drugih želja kot svojih.« (J. Bucay: Ti povem zgodbo?, 2012).

1 Uvod

Po številnih razpravah zadnjih let o tem, kakšen slovar potrebujemo govorci slovenščine, v katerih se je sklicevalo zlasti na teoretska in metodološka izhodišča leksikografskih praks (Perdih 2009; Krek idr. 2013; Bergoč, Grahek 2014), se zdi ob

odsotnosti zanesljivih, celovitih raziskav o navadah slovenskih slovarskih uporabnikov na mestu tudi pogled v smeri laičnih prizadevanj za beleženje slovenščine, ki so pripeljali do prvega kolaborativnega slovarja *Razvezani jezik*. Iz njega lahko razberemo, kateri pristopi k opisu besedišča so s strani uporabnikov najbolj intuitivni, na podlagi tega pa posredno in vsaj v omejeni meri sklepamo tudi na njihova pričakovanja glede podatkov in pristopov v standardnih jezikovnih priročnikih.

2 Kaj se lahko leksikografi naučijo od slovarskih uporabnikov?

V slovarju, ki ga izdela množica,¹ je celo več kot o jeziku mogoče izvedeti o metaleksikografskih vprašanjih, tudi in še zlasti o potrebah in pričakovanjih uporabnikov glede pomenskih razlag. Primeri geselskih člankov v zbirki *Razvezani jezik – Prosti slovar žive slovenščine* (www.razvezanijezik.org; dalje RJ), od katerih obravnavamo v zadnjem poglavju nekatere v povezavi s specifičnimi leksikografskimi vsebinami, kažejo jasne težnje k opisnim strategijam, ki se v nekaterih ključnih lastnostih razlikujejo od tradicionalnih razlag, kot jih najdemo tudi v SSKJ. Poleg tega pa je zbirka RJ dragocena tudi zato, ker osvetljuje besedišče in rabo, za katera v informativno-normativnem slovarju slovenskega knjižnega jezika ni bilo prostora, tj. sleng in regionalno obarvano izrazje. Tako kot tuji primeri participativne leksikografije, npr. *Wordnik*, *Urban Dictionary* ali *Macmillan Open Dictionary*, RJ kaže, da dajejo splošni uporabniki večji pomen partikularnemu kot tipičnemu in pogostemu, kar je v nasprotju z empiričnim pristopom v korpusni leksikografiji, ki identificira in opisuje tisto, kar je (proto)tipično (Sinclair idr. 1987; Hanks 1994, 2013; Atkins, Rundell 2008) – zato pa se praksi potencialno odlično dopolnjujeta.

3 Družbenost pomena in interdisciplinarni pristop

Leksikografija je kompleksna dejavnost, katere izhodišča bi moral, kot pravijo Verlinde idr. (2010), predstavljeni trikotnik, določen s točkami uporabnik-dostop-podatki, ki vključuje tri povsem raznorodna strokovna področja. Za ustrezni in izčrpen opis podatkov potrebujemo dobro jezikoslovno teorijo, za razumevanje uporabnikovih potreb so pomembni psihološki, psiholingvistični in sociološki vpogledi, za ugotavljanje, kako najbolje predstaviti podatke in zagotoviti optimalen dostop do njih, pa bomo potrebovali teorijo o informacijah. A kljub mnogim sodobnim odkritjem ostajajo raziskave in pogledi na besedišče razdrobljeni in nepovezani. Hanks (2013) govori o sodobnem, dinamično in empirično zasnovanem pogledu na pomen in meni, da je treba pri leksikalni analizi ločevati med kognitivnim oz. psihološkim in družbenim oz. javnim ali konvencionalnim pomenom, ki je slovarsko pravzaprav najbolj relevanten. RJ s svojo osredotočenostjo na pomen v družbenem kontekstu to potrjuje. Po drugi strani se zdi, da gre znotraj institucionalne leksikografije še vedno – čeprav vedno manj – za dilemo, ali zasnovati slovar kot (akademsko) jezikoslovno delo ali (praktični) sporazumevalni pripomoček. V prispevku stojimo na stališču, da potrebujemo uporabniki slovenščine v tem trenutku zlasti nov slovar z opisom jezika

¹ Med 2004 in 2007 je približno 500 različnih avtorjev prispevalo 1.300 člankov (Dolar 2014: 236).

v njegovi družbeni oz. sporazumevalni vlogi, kar je povezano tako z jezikoslovnimi razmisleki kot z razmisleki o uporabniku in mediju.

4 Digitalni medij

Le še v najbolj konservativnih leksikografskih sredinah se pojavlja odpor do virov, ki so zasnovani primarno za digitalno oz. spletno okolje. Prednosti digitalnega okolja za slovar, ki so bile tudi v okviru razprav o novem slovarju slovenščine že večkrat izpostavljene (gl. npr. Krek idr. 2013), so nesporne: številne nove možnosti iskanja in upravljanja s podatki, stopenjskost prikazovanja podatkov, hiperpovezave, neomejen hrambni prostor, možnosti hitrega posodabljanja podatkov, večpredstavnost in še mnoge druge (Rundell 2014; Lew 2013; Lew, de Schryver 2014; Laufer 2011; Rundell, Kilgariff 2011 itn.). Morebitna dilema zadeva le še odločitev, ali izdelati slovar zgolj v digitalni ali tudi v knjižni obliki, pri čemer mora biti ta za čim širšo uporabljivost zasnovan kot digitalna in s tem računalniško procesljiva podatkovna baza. Anketa, izvedena med študenti nejezikoslovnih smeri dveh ljubljanskih fakultet, je jasno pokazala, da pričakuje ta skupina potencialnih uporabnikov slovar predvsem v digitalni obliki, obenem pa ni zanemarljiv delež tistih respondentov, ki menijo, da mora sodobni slovar obstajati tako v digitalni kot knjižni izdaji (Gorjanc 2014). Gre torej za nekatere nepovratne premike tako v potrebah uporabnikov kot razvoju leksikografije, kljub temu pa je (bil), kot kažejo tudi nekatere tuje izkušnje (Rundell 2014), popoln prelom s tiskanim medijem manj samoumeven, kot bi lahko pričakovali. Celo v izvorno jezikovnотehnološko zasnovanem RJ, ki ponuja aplikacijo za pametne telefone in možnost prispevanja gesel preko Twitterja, je leta 2007 izšla prva knjižna izdaja izbora gesel, sedem let kasneje pa tudi nova, tematsko urejena knjižna izdaja, kar kaže na še živo prestižnost tiska.

5 Razlagalne strategije in konvencionalnost pomena

V dokumentih Leksikalne baze za slovenščino (LBS, 2008–2012), zlasti Navodilih za avtorje (Gantar idr. 2011), je bilo veliko pozornosti namenjene prav razlagalnim strategijam. O slovarskih razlagah oz. definicijah v razmerju do nekaterih tujih teoretičnih in metodoloških izhodišč oz. tradicij in/ali v kontekstu LBS so pisali Krek (2004), Gantar in Krek (2009) ter Krek idr. (2014), s posebnim ozirom na (meta)pragmatiko razlag pa Šorli (npr. 2011, 2013, 2014a, b), zato v nadaljevanju tokrat izpostavljamo potrebo po pragmatično ozaveščenih opisih v novem slovarju sodobnega slovenskega jezika v navezavi na rezultate kolaborativnega slovarja, ki ga izdeluje splošna publika.

Pomembno je poudariti, da odločitev za stavčno definicijo namesto klasične, ki temelji na komponentni analizi, ni stvar skladenjske funkcije leksikalnih enot, temveč stvar potrebe po pragmatično-sporazumevalni obravnavi, ki jo kaže del besedišča. Drži pa, kot kažejo tudi nekatere analize v domaćem prostoru (npr. Rozman 2010; Gantar idr. 2011; Šorli 2014b), da stavčna razлага ni enako primerna za vse iztočnice. S korpusno analizo je postalo jasno, da ilokucijsko moč posameznih izrazov pre-

poznavamo, ker jih sestavljajo konvencionalne jezikovne oblike, ki si jih delijo govorci v jezikovni skupnosti (Stubbs 2007); ker so produkt družbene konvencije, in ne zato, ker bi bili razvidni iz semantične in skladenjske zgradbe pomenskih enot oz. razmerij med njihovimi sestavinami.

Premik k razumevanju jezika kot dinamičnega procesa v funkciji sporazumevanja se mora zrcaliti tudi v njegovem opisu, pri čemer ohranjamo tradicionalno predpostavko o nujnosti prepoznavanja definiendum in definiensa.² Osnovna razlika med t. i. klasično slovarsko definicijo ter »prototipičnim« opisom je v tem, da prva izhaja iz predpostavke, da je jezik nabor statičnih entitet z leksikalno ali »slovarsko« vrednostjo, podvrženih izbirnim restrikcijam, drugi pa se osredotoča na pomen znotraj in preko frazeologije in pojasnuje predvsem izbirne preference (Hanks 1987: 121).

6 Zbirka *Razvezani jezik*: sporazumevalno-pragmatična usmerjenost pomenskih opisov

V grobem lahko razdelimo vsebine RJ v tisto, kar je glede na SSKJ povsem novo, nezabeleženo besedišče, in tisto, kar v SSKJ že obstaja, pa je zgolj na novo definirano. Pri slednjem gre v manjši meri za slengizme, bolj pa za besedišče, ki bi ga lahko uvrstili kar v splošni standardni ali celo knjižni jezik (*naučiti kozjih molitvic, ne biti od včeraj, ne bodi ga treba* itn.), značilno za velik del teh vnosov pa je, da so t. i. škrbine (v skladu s terminologijo Wikivirov), kar pomeni, da so vsebinsko pomanjkljivo obdelane ali pa je iztočnica sploh edino, kar v zbirki obstaja.

Z dokajšnjo gotovostjo je mogoče trditi, da v nadaljevanju navedene značilnosti RJ delno izvirajo iz same digitalne zasnovanosti medija:

- Večbesedne leksikalne enote imajo praviloma status iztočnice; to so tudi daljši, komunikacijsko zaključeni vzorci oz. leksikalni nizi, ki povzemajo celotne sporazumevalne situacije (*ne ti meni tralala, je pa napisu tacga crnkočiča*).
- Prepoznavanje slovničnih (koligacijskih) preferenc določenih leksikalnih enot (zlasti v pretekliku, pogojniku, v prvi osebi itn.).
- Pogosto so v člankih navedene tudi alternativne (leksikalne in skladenjske) oblike iztočnic (*luč/ka na koncu tunela/predora*).
- Povezave na semantično povezane iztočnice (*s trebuhom za kruhom → gasterbajtar*).
- Pri iztočnicah, ki so tudi del geslovnika SSKJ, je poudarek na pomenskih razširitvah oz. aktualizaciji pomena (*blondinka*).
- Sprotojno posodabljanje z aktualnimi pomenskimi razširitvami in prenovitvami, vezanimi na družbeno dogajanje (*Gotof je*).
- Tipični so izdatno kontekstualizirani zgledi rabe, včasih z dodanimi pojasnili.
- Povezave bodisi na etimološko, sloganovo ali vsebinsko relevantne vire.

² V osnovi gre tudi pri stavčnih razlagah tipa Cobuild še vedno za postopek definiranja, ki pripše nadrejeni koncept (lat. **genus proximum**) oz. nadpomenko sistemu, kar definiramo, oz. definiendum, skupaj z navedbo vsaj ene njegove razločevalne lastnosti (lat. **differentia specifica**) oz. dodatne razločevalne pomenske sestavine (RPS), ki uporabniku zagotovijo zadostno asociacijo, da razume, zakaj gre pri konkretnem pomenu.

Med zgledi odstopanja od tradicionalne slovenske (institucionalne) leksikografske prakse, ki jih beležimo v leksikalni zbirki RJ, pa so tudi in še posebej stavčni, zlasti pragmatično zasnovani pomenski opisi, ki uporabnika seznanijo z dejansko rabo pomenskih enot, besed in besednih zvez v različnih kontekstih, pogosto pa je v njih mogoče identificirati tudi opis vloge udeležencev in ilokucijske moči, torej ključnih prvin konteksta situacije. Ne glede na heterogenost gesel ter stopnjo verodostojnosti posamezne pomenske definicije se sporazumevalno-pragmatična usmerjenost opisov kaže v naslednjih strategijah:

a) stavčna oblika definicije, bodisi kot edini ali dodani opis; sestavljavci gesel, ki se v slovenski tradiciji kot uporabniki niso imeli veliko priložnosti seznaniti z oblikami stavčnih definicij, intuitivno uporabljajo večji del strategij celostavčenih razlag, ki smo jih pri LBS oblikovali zlasti po vzoru leksikografskega projekta COBUILD (Gantar idr. 2011):

Car

Če je nekdo car, pomeni, da je ful model. In to strogo v pozitivnem smislu.

Karakterna oznaka za osebo (pozitivna ali negativna), odvisno od konteksta in osebe.

Bolano

a) ko je nekaj super rečeš »uaau, to je pa bolano«

b) ko je nekaj nesramno zanič, rečeš »bolano« z zategnjenim a in tudi z napačno rabo besede »bolno« pokažeš, da gre res za nesprejemljivo

Imeti maslo na glavi

Če hočemo povedati, da nekdo pri vsej zadavi ni nedolžen, rečemo, da ima maslo na glavi.

»*On ima pa že toliko masla na glavi, da mu nič več ne verjamem.*«

b) navedba širšega konteksta rabe in okoliščin sporazumevalne situacije (kje, kdaj, zakaj in komu nekaj pomeni to, kar pomeni):

Bizgec

(slabšalno, vendar prizanesljivo naklonjeno) nekdo ki ne razume, tepček, norček,...; lahko tudi »bizgo čevljars«. [...]

Kot v gorenjski šali o »krepavnku«/domu ostarelih, kjer stari ata naklada: »ejga, hodm po goščav pa stopm na vejo, ejga, pa ni bva veja ampak levov rep. Ejga, zverina skoč u luft pa zatul uaaaaauuu – ejga, pa sm se usrou!«

»Seveda ata, sej b se tud jest če b mə lev u fris zatulu.«

Ata odvrne: »**Bizgec**, jaz sem se zdele kə sm zavpu.«

SSKJ: ekspr. *nekoliko omejen človek*: tak **bizgec** me že ne bo učil; takih nediscipliniranih **bizgecev** ne maramo / o ti **bizgec** ti

c) vrednotenjski pomen (konotacija, pragmatično-stilne oznake), govorčev pomen:

Bizgec

(slabšalno, vendar prizanesljivo naklonjeno) nekdo ki ne razume, tepček, norček,...; lahko tudi »bizgo čevljars«. [...]

Kapo di banda

šef, voditelj, pobudnik... – ponavadi z negativno konotacijo kot npr. kolovodja.

d) tendenca k prikazu pragmatične funkcije leksikalne enote, ki je ključna za sporazumevalno-pragmatično pomensko razlago (marsikateri opis v SSKJ pragmatično funkcijo in konvencionalnost pomena popolnoma zaobide):

Črna ovca

To je nekdo, ki izstopa in je drugačen od drugih v negativnem smislu. Lahko pa gre za nekoga, ki je zaradi svoje drugačnosti ali preteklosti tako ali drugače izobčen ali žrtev diskriminacije. Gre torej za frazo, ki izraža neke emocije. Besedna zveza je širše sprejeta in ni omejena na starost in odnose med govorci, uporablja se v neformalnih, pa tudi formalnih situacijah (npr. v publicističnem jeziku). > gl. tudi grešna ovca

SSKJ: ekspr. je črna ovca v družini edini, ki je drugačen, slab

Mlatiti prazno slamo

Govoriti neumnosti, nekaj, kar z vprašanjem ali temo nima nobene povezave, torej, govoriti zastonj, kakor zastonj mlatimo prazno slamo, saj v njej ni več semena.

SSKJ: ekspr. mlatiti prazno slamo vsebinsko prazno govoriti

V tej kategoriji nekaj gesel le malo zaostaja za standardnimi leksikalnimi opisi, kot jih ponujata SSKJ in LBS, ali pa te opise celo prekaša:

Biti krvav pod kožo

biti nepopoln, imeti slabosti

S pomirjujočim reklom pod kožo smo vsi krvavi povemo, da smo v resnici vsi enaki, da smo samo ljudje.

SSKJ: ekspr. biti krvav pod kožo nagnjen k strastem, materialnim užitkom

LBS: biti krvav pod kožo imeti človeške lastnosti, kot je ranljivost, občutljivost; delati napake

Biti pasji

Ponavadi se to rabi za ljudi, ki veliko zahtevajo, pri ocenjevanju pa so zelo strogi in nepopustljivi, celo namerno nesramno pikolovski, sicer pa so tudi po značaju »zajebani«. Tak opis navadno ustreza učiteljem, zato so največkrat pasji ravno ti:

[...] »Ja ja, Blana je bla res huda prfoksa, sam pər ocenjevnju je bəla pa pasja. Je pa res, da smo se samo zato tok naučələ pər njej.« (tako govorijo po 10 letih)

»Izogibaj se tega inšpektorja, je ves pasji« (... vse pregleda, ničesar ne izpusti; zahteva, da je vse izdelano brez pomanjkljivosti)

SSKJ: nav. slabš. hudoben, zloben: *o, dobro poznam tega pasjega upravnika [...]*

LBS: biti pasji 3. skrajno neprijeten 3.1 (o človeku) neizprosen, nesramen 3.2 (npr. o opravilu) težek, zahteven

Lagati kot pes teče

Lagati z lahkoto, brez kakršnihkoli zadržkov. Uporablja se predvsem za ljudi, ki lažejo in zaradi tega nimajo slabe vesti.

SSKJ: pog. laže, kot pes teče *zelo; pogosto*

LBS: lagati kot pes teče *zelo, pogosto lagati*

e) navedba besedilnih zvrsti:

Gl. npr. Črna ovca.

f) druge zunajjezikovne okoliščine pomena:

Nemogoče je mogoče

Opusti okorele predstave o svetu in zaupaj vase.

Avtogeno mantro nam je v 80-ih pripeljala na dom televizija. Z njo je napovedovala prihodnost Kovinotehna. Slogan v eni izmed reklam izgovori tudi Azijec, štos kasneje ponovi podjetje Coming – v vsako slovensko vas se zaredi Zvok in slika kot se šika.

g) reference na (izvorno) tujo ustreznicu, običajno angleško ali iz jezikov bivše Jugoslavije (dvojezična perspektiva):

Ne morm de bilivam

Pa saj ne morem verjeti. (Believe – angl.verjeti)

Sleng nekaterih ljubljanskih četrti.

Da je pričakovani podroben oris sporazumevalne situacije, kaže tudi nabor leksikalnih enot, ki imajo krajsi, semantično usmerjeni opis (prenesenega) pomena ali zgolj sinonimno razlago. Takšna gesla so v RJ večinoma označena kot škrbine, čeprav imajo poleg kratkega opisa včasih celo zglede, uredništvo pa poziva k nadgradnji vseh izmed člankov spodaj takole:

Ta naslov je škrbina. Lahko prispevate k odprtemu slovarju žive slovenščine in jo uredite in dopolnite, da postane pravi članek.

Slika

pojava; zanimiva, posrečena oseba

Ti si pa res ena slika!

tudi: slika brez okvirja

SSKJ: ekspr. *ti si pa slika* posebnež

Biti moker kot miš

biti povsem premočen

SSKJ: biti moker kot miš *zelo; popolnoma*

Gospodov dan

nedelja

SSKJ: vznes. gospodov dan *nedelja*

Po drugi strani je mogoče prepoznati, kar ni povsem presenetljivo, številne navade in pristope k opisu, ki odražajo seznanjenost laičnih uporabnikov s tradicionalnimi slovarskimi konvencijami, npr. slovnične (nedovrš. – *lajkati*) in kvalifikatorske označke (evfemizem – *tisti dnevi*, slabšalno – *bizgec*, ekspresivno – *bambi* itn.) ali pojasnila ((kot) kletvica – *skrhan pipe*), frazeološke opredelitev (frazem – *biti za luno*) itn. Z nekoliko manjšo gotovostjo lahko trdimo, da je del privzgojenih navad tudi pogosto navajanje sopomenk (*radiatorčki*) in opisi nastanka (*snizl*).

6 Zaključek

V času razprav o konceptu novega slovarja sodobnega slovenskega jezika ponovno izpostavljamo, da potrebujemo danes zlasti sporazumevalno-pragmatično zasnovani

slovar. To stališče smo se namenili podkrepiti z analizo razlagalnih strategij v sodobnem kolaborativnem slovarju slovenščine, zlasti v navezavi na nekatere cilje, ki smo jih zasledovali tudi pri izdelavi LBS. Razvezani jezik se jasno nagiba k opisnim strategijam, ki se v nekaterih ključnih lastnostih razlikujejo od tradicionalnih, jezikovnosistemskih slovarskega razlag, kot jih najdemo tudi v SSKJ. Razlage praviloma vsebujejo izčrpne podatke o okoliščinah pomena in upoštevajo vrednotenjski pomen leksikalnih enot. Izrazito je poudarjena raba besed v družbeni interakciji, kjer se pomen izraža kot družbena konvencija, pri čemer je izrazit ekspliziten odnos govorca do vsebine povedanega oz. do scenarija konkretnega pomena. Menimo, da bi veljalo pri oblikovanju koncepta in uredniške politike novega slovarja upoštevati in kritično ovrednotiti tudi rezultate tovrstnih del, saj so pomemben pokazatelj tako odnosa uporabnikov do jezikovnih vprašanj kot tudi njihovega razpoloženja do aktualnih leksikografskih praks.

Literatura

- ATKINS, Sue B. T., RUNDELL, Michael, 2008: *The Oxford Guide to Practical Lexicography*. Oxford: Oxford University Press.
- BERGOČ, Simona, GRAHEK, Irena (ur.), 2014: *Novi slovar za 21. stoletje: E-zbornik prispevkov s Posveta o novem slovarju slovenskega jezika na Ministrstvu za kulturo* 12. 2. 2014. Ljubljana: Ministrstvo za kulturo.
- DOLAR, Kaja, 2014: Kolaborativni slovar Razvezani jezik. *Slavistična revija* 62/2.
- GANTAR, Polona, KOSEM, Iztok, KREK, Simon, ŠORLI, Mojca, 2011: *Leksikalna baza za slovenščino. Navodila za avtorje, julij 2011. Projekt Sporazumevanje v slovenskem jeziku*. Kamnik.
- GANTAR, Polona, KREK, Simon, 2009: Drugačen pogled na slovarske definicije: Opisati, pojasniti, razložiti? Marko Stabej (ur.): *Infrastruktura slovenščine in slovenistike. Obdobja* 28. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.
- GORJANC, Vojko, 2014: Slovar slovenskega jezika v digitalni dobi. Simona Bergoč, Irena Grahek (ur.): *Novi slovar za 21. stoletje: E-zbornik prispevkov s Posveta o novem slovarju slovenskega jezika na Ministrstvu za kulturo* 12. 2. 2014. Ljubljana: Ministrstvo za kulturo.
- HANKS, Patrick, 1987: Definitions and Explanations. John Sinclair (ur.): *Looking Up. Account of the Cobuild Project in Lexical Computing* (Collins Cobuild dictionaries). London, Glasgow: Collins.
- HANKS, Patrick, 1994: Linguistic Norms and Pragmatic Exploitations, or Why Lexicographers Need Prototype Theory, and Vice Versa. Ferenc Kiefer, Gábor Kiss, Júlia Pajzs (ur.): *Papers in Computational Lexicography: Complex '94*. Budimpešta: Madžarska akademija znanosti.
- HANKS, Patrick, 2013: *Lexical Analysis: Norms and Exploitations*. Cambridge, ZDA: MIT Press. <http://www.macmillandictionary.com/dictionary/british>
- KREK, Simon, 2004: Slovarji serije COBUILD in formalizacija definicijskega jezika. *Jezik in slovstvo* 49/2, 3–16.
- KREK, Simon, GANTAR, Polona, KOSEM, Iztok, 2014: Razlage v novem slovarju slovenskega jezika. Simona Bergoč, Irena Grahek (ur.): *Novi slovar za 21. stoletje. E-zbornik prispevkov s posveta o novem slovarju slovenskega jezika na Ministrstvu za kulturo* 12. 2. 2014. Ljubljana: Ministrstvo za kulturo.
- KREK, Simon, KOSEM, Iztok, GANTAR, Polona, 2013: *Predlog za izdelavo Slovarja sodobnega slovenskega jezika*. <http://www.sssj.si>
- LAUFER, Batia, 2011: Studies in dictionary use: Recent developments. *International Journal of Lexicography* 24/1, 1–4.
- Leksikalna baza za slovenščino: <http://www.slovenscina.eu/spletni-slovar>

- LEW, Robert, 2013: From paper to electronic dictionaries: Evolving dictionary skills. Deny A. Kwary, Nur Wulan, Lilla Musyahda (ur.): *Lexicography and Dictionaries in the Information Age. Selected papers from the 8th ASIALEX international conference*. Surabaya: Airlangga University Press. 79–84.
- LEW, Robert, de SCHRYVER, Gill-Maurice, 2014: Dictionary users in the digital revolution. *International Journal of Lexicography* 27/4. 341–359.
- LOGAR, Nataša, 2009: O dveh znanstvenonomografskih leksikalnih seznamih. Alenka Gložančev, Primož Jakopin, Mija Michelizza, Lučka Uršič in Andreja Žele: Novejša slovenska leksika (v povezavi s spletnimi jezikovnimi viri). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2009. *Jezik in slovstvo* 54/3–4. 153–159.
- Macmillan Dictionary*: <http://www.macmillandictionary.com/dictionary/british/companion>
- PERDIH, Andrej (ur.), 2009: *Strokovni posvet o novem slovarju slovenskega jezika, 23. in 24. oktober 2008*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Razvezani jezik*: <http://www.razvezanijezik.org>
- ROZMAN, Tadeja, 2010: *Vloga enojezičnega razlagalnega slovarja slovenščine pri razvoju jezikovne zmožnosti. Doktorska disertacija*. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
- RUNDELL, Michael, 2014: Macmillan English Dictionary: The End of Print? *Slovenščina 2.0* 2/2.
- RUNDELL, Michael, KILGARRIFF, Adam, 2011: Automating the creation of dictionaries: where will it all end? Fanny Meunier, Sylvie De Cock, Gætanelle Gilquin, Maquali Paquot (ur.): *A Taste for Corpora. In honour of Sylviane Granger*. Amsterdam: John Benjamins. 257–282.
- SINCLAIR, John McH. idr., 1987: *Collins COBUILD English Language Dictionary*. London: Harper-Collins.
- Slovar slovenskega knjižnega jezika, 1970–1991*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. <http://bos.zrc-sazu.si/sskj.html>
- STUBBS, Michael, 2007: On texts, corpora and models of language. Michael Hoey, Mihaela Mahlberg, Michael Stubbs, Wolfgang Teubert (ur.): *Text, Discourse and Corpora: Theory and Analysis*. London, New York: Continuum. 127–161.
- ŠORLI, Mojca, 2011: Pragmatic Components in the Slovene Lexical Database Meaning Descriptions. Iztok Kosem, Karmen Kosem (ur.): *Electronic lexicography in the 21st century: new applications for new users: proceedings of eLex 2011, 10.-12. November 2011, Bled, Slovenija*. Ljubljana: Trojina, zavod za uporabno slovenistiko. 251–259.
- ŠORLI, Mojca, 2013: Corpus-Based Lexicographical Descriptions with a Special Focus on Pragmatics: The Case of the Slovene Lexical Database. Smiljana Komar, Uroš Mozetič (ur.): *English Language Overseas Perspectives and Enquiries, XI-Autumn*. Ljubljana: Društvo za angleške študije. 45–65.
- ŠORLI, Mojca, 2014a: Sodobni sporazumevalni slovar slovenskega jezika: Izhodišča, viri, izvedba. Simona Bergoč, Irena Grahek (ur.): *Novi slovar za 21. stoletje. E-zbornik prispevkov s posvetoma o novem slovarju slovenskega jezika na Ministrstvu za kulturo 12. 2. 2014*. Ljubljana: Ministrstvo za kulturo.
- ŠORLI, Mojca, 2014b: *Pragmatični pomen v dvojezičnem slovaropisu*. Doktorska disertacija. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
- Urban Dictionary*: <http://www.urbandictionary.com>
- VERLINDE, Serge, LEROYER, Patrick, BINON, Jean, 2010: Search and You Will Find. From Stand-alone Lexicographic Tools to User Driven Task and Problem-oriented Multifunctional Leximats. *International Journal of Lexicography* 23/1. 1–17.
- VIDOVIČ MUHA, Ada, 2009: Poskus določitve merit slovarskega pomena. Andrej Perdih (ur.): *Strokovni posvet o novem slovarju slovenskega jezika, 23. in 24. oktober 2008*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. 27–35.
- VIDOVIČ MUHA, Ada, 2013 (2000): *Slovensko leksikalno pomenoslovje. Govorica slovarja*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
- Wordnik: <https://www.wordnik.com>.